

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ Α.

ΕΝΟΤΗΤΑ 9, «ΜΙΑΜΕΓΑΛΟΨΥΧΗ ΠΡΑΞΗ»

Ἐπει δὲ Δάτις ὑπὸ Δαρείου πεμφθεὶς λόγῳ μὲν ἐπιθεῖναι δίκην Ἀθηναίοις, ὅτι Σάρδεις ἐνέπρησαν, ἔργῳ δὲ καταστρέφασθαι τοὺς Ἕλληνας, εἰς Μαραθῶνα παντὶ τῷ στόλῳ κατέσχε καὶ τὴν χώραν ἐπόρθει, τῶν δέκα καθεστῶτων τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ τὸν πόλεμον στρατηγῶν μέγιστον μὲν εἶχεν ἀξίωμα Μιλτιάδης, δόξῃ δὲ καὶ δυνάμει δεύτερος ἦν Ἀριστείδης. Καὶ τότε περὶ τῆς μάχης γνώμη τῆ Μιλτιάδου προσθέμενος οὐ μικρὰν ἐποίησε ῥοπήν· καὶ παρ' ἡμέραν ἐκάστου στρατηγοῦ τὸ κράτος ἔχοντος, ὡς περιήλθεν εἰς αὐτὸν ἡ ἀρχή, παρέδωκε Μιλτιάδῃ, διδάσκων τοὺς συνάρχοντας ὅτι τὸ πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, οὐκ αἰσχρὸν, ἀλλὰ σεμνὸν ἐστὶ καὶ σωτήριον.

Πλούταρχος, Ἀριστείδης, 5, 1-3

ΚΕΙΜΕΝΟ Δ.

Η ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΣΣΑ ΜΑΝΝΑ

Πάντων οὖν ἐποίμων γενομένων ἀρίκοντο μὲν εἰς Ταΐναρον πεζῇ καὶ προὔπεψεν ἡ δύναμις αὐτοῦς ἐν τοῖς ὅπλοις· μέλλουσα δὲ τῆς νεῶς ἐπιβαίνειν ἡ Κρατησίκλεια τὸν Κλεομένη μόνον εἰς τὸν νεῶν τοῦ Ποσειδῶνος ἀπήγαγε, καὶ περιβαλοῦσα καὶ κατασπασαμένη διαλογῶντα καὶ συντεταραγμένον, « Ἄγε», εἶπεν, «ὦ βασιλεῦ Λακεδαιμονίων, ὅπως, ἐπὰν ἔξω γενώμεθα, μηδεὶς ἴδῃ δακρύοντας ἡμᾶς μηδὲ ἀνάξιόν τι τῆς Σπάρτης ποιοῦντας. Τοῦτο γὰρ ἐσ' ἡμῖν μόνον· αἱ τύχαι δὲ, ὅπως ἂν ὁ δαίμων διδῷ, πάρεσι». Ταῦτα δ' εἰπούσα καὶ καταστήσασα τὸ πρόσωπον, ἐπὶ τῆν ναῦν ἐχώρει τὸ παιδίον ἔχουσα, καὶ διὰ τάχους ἐκέλευσεν ἀπαρῆν τὸν κυβερνήτην.

Πλούταρχος, Ἅγις, 22, 5-6

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ι. Να μεταφράσετε το κείμενο Α.

II. α) Ποια πρωτοβουλία πήρε ο Αριστείδης πριν από τη μάχη του Μαραθώνα και τι κατέδειξε με την πράξη του στους άλλους στρατηγούς.

β) Να βρείτε τα κοινά στοιχεία των κειμένων Α. και Δ.

III. α) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

- Εάν υφ' ημών τούτο, ουδείς των θεών ἔσται ἡμῖν ευμενής (πράττομαι, Υποτ. Παθητ. Αορ.)
- Ἦγγειλε Δερκυλίδας ὅτι Λακεδαιμόνιοι (νικάω-ώ, Ευστ. Ενεστ.)
- Πολλοὶ τα αἰσχίστα ποιοῦντες λόγους ἀρίστους (ασκέω-ώ, Οριστ. Ενεστώτα)
- Δέδοικα μή τὰ ὅπλα (καταλείπω, α' Πληθ. Υποτ. Αορ. Β)
- Φύσιν πονηράν ου ραδίον ἐστιν (μεταβάλλω, Απαρ. Αορ. Β)

β) Να γράψετε τα παρακάτω επίθετα ή επιρρήματα στον αντίστοιχο τύπο του συγκριτικού βαθμού:

1. τὸν αἰσχρόν
2. ο μέγιστος
3. τὴν μικράν
4. μάλα
5. εὐ

IV. α) Να αναγνωρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις στα παρακάτω παραδείγματα (στις ονομαστικές να προσδιορίσετε το συντακτικό τους ρόλο)

1. Τούτο λέγουσιν, ὡς Κέρκυραν εἶλε Τιμόθεος.
2. Δάτις ἐπέμφθη ὑπὸ Δαρείου ἐπιθεῖναι δίκην Ἀθηναίοις, ὅτι Σάρδεις ἐνέπρησαν.
3. Αριστείδης, ὡς περιήλθεν εἰς αὐτὸν ἡ ἀρχή, παρέδωκε Μιλτιάδῃ.
4. Ερωτά εἰ οὐκ αἰσχύνεται ταῦτα ποιεῖν.

β) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους ὀρους:

1. Δάτις ὑπὸ Δαρείου πεμφθεὶς παντὶ τῷ στόλῳ κατέσχευε εἰς Μαραθῶνα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

2. Αριστείδης παρέδωκε Μιλτιάδη την αρχήν, διδάσκων τους συνάρχοντας ότι το πείθεσθαι καί ακολουθεῖν τοῖς ἐπιφρονόσι οὐκ αἰσχρόν ἐστίν.

3. Ουδείς πράττει τούτου σεμνότερον

4. Τῷ πολέμῳ αἱ πόλεις κατεστράφησαν.

V. α) Να γράψετε για κάθε λέξη ένα συνώνυμο:

1. συμπαράσταση, 2. αστάθμητος, 3. απόστημα 4. ασύστατος, 5. στάση

β) Για κάθε λέξη να δώσετε ένα παράγωγο ουσιαστικό ή επίθετο, ομόρριζο του ρήματος ίσταμαι:

1. δίσταμαι, 2. ανίσταμαι, 3. εξίσταμαι, 4. ανθίσταμαι 5. ενίσταμαι.

